

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . . . 1 kor. 50 fill. Negyedévre 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .		Felelős szerkesztő: HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
--	--	--	--

Az értékelkedési adó és a városszabályozási terv.

Irta: Balkányi Miklós dr.

III.

Ugy a városi hatóság, — mint a közgyűlés által programot készítésére kiküldött bizottság eredménytelen kísérleteket tesznek a szabályozási program elkészítésével. Ennek a munkának aligha lesz eredménye, mert amint már előző cikkemben is kifejtettem, lehetetlenség évekre előre elkészített program alapján a városrendezést keresztülvinni. Még ha most a legsürgősebb utca-nyitások és kiszélesítések kérdésében az összes érdekelt tényezők egyértelmű megegyezése elérhető volna is, teljesen kizártnak tartom, hogy a fokozatos keresztülvitelhez későbbi évekre szükséges egyértelmű megállapodást elérhessünk. Ahány arra jogosított embernek hozzájárulása lesz, annyiféle vélemény fog kialakulni a felett, hogy melyik utcának a megnyitása vagy kiélesítése sürgősebb? Melyik utca következze kelőbb? Amikorára aztán nagynehezen az összes tényezők megegyeznének, akkorra már a megszerzendő telkek ára megkétszereződnek. Ezen a bajon a kisajátítási jog sem segíthetne, mert a kisajátítás utján való megszerzésnél is meg kell fizetni a kisajátítás időpontjában való értéket, már pedig abban az időpontban már azoknak a telkek-

nek az ára és értéke éppen az utcaszabályozás, kiszélesítés vagy új utca nyitás hatása alatt, tehát az ár és érték természetes kialakulása folytán magasra felemelkednek, a telkspekulációnak legcsekélyebb hozzájárulása nélkül is, úgy hogy kisajátítás esetén is kétszeres, sőt háromszoros árban juthatna a város a szükséges telkekhez.

Ha a város pénzügyi érdekeit szem előtt tartva a várost százezrekre, sőt mondhatjuk: milliókra menő megkárosítástól meg akarjuk óvni, nem szabad visszariadnunk a kérdésnek nagy koncepciójú gyökeres és alapos megoldásától és ez abban áll, hogy még mielőtt a felett tanácskoznánk, hogy melyik utcát szabályozzuk előbb, melyiket nyissuk meg, melyiket szélesítsük ki, — szóval mielőtt programot csinálnánk és evvel a megszerzendő telkeket megdrágítanánk, — vegye meg a város tulajdonába az összes szükséges telkeket és mind addig, míg lebontásukra sor kerül, — bérbeadás után biztosítsa a befektetett tőke kamatait. Időnként, a körülmények és a város érdekeinek szem előtt tartása mellett az utcák szabályozása és új utcák nyitása fokozatosan végre hajtatnák. Csakis ilyen nagyszabású városrendezési politikával lehet a kérdést jól és olcsón megoldani. Mert ha most veszi meg a város az összes telkeket akár szabadkézből veszi, akár kisajátítás útján szerzi meg, azoknak mai árát, mai értékét kell megfizetni, míg ha ké-

sőbbi években szerzi meg fokozatosan a szükséghez képest, mindig az akkori lényegesen magasabb árakat kell megfizetni. Ha most egyszerre szerzi meg, a közművek létesítése és különösen az utcák szabályozása által előálló értéknövekedés hasznában a város is részesedik, míg ha későbbre halasztja a megszerzést, nagyon kevés kilátás van arra, hogy abból az értéknövekedésből, amelyet tulajdonképpen a város teremtett, a városnak haszna legyen.

A kérdésnek pénzügyi oldala nagyobb nehézséget alig okoz, a városi közgyűlés erre a célra egy millió függő kölcsönt megszavazott, ezt az összeget kell oly összegre felemelni, hogy az összes telkek a város tulajdonába egyszerre megszerzhetők legyenek. Ennek megtörténte után minden nehézség nélkül elkészíthető lesz a szabályozás programja. Ha addig az értéknövekedés megadóztatása tárgyában alkotott városi szabályrendelet — amint reméljük — kormányhatósági jóváhagyást nyer, akkor a telkek megszerzésére elköltött összes befektetéseit a város ezen jövedelemből fogja letörleszteni, de ha a szabályrendelet kormányhatósági jóváhagyása addig kieszközölhető nem volna, keresniük kell és meg is fogjuk találni azokat az eszközöket, amelyekkel ennek a nagy koncepciójú tervnek a keresztülviteléhez felhasznált tőke az érdekeltség közreműködésével megtérüljön.

Az árnykép.

Irta: Hector Malot.

Tudja, édes barátom, hogy milyen körülmények között hagytam el Párist, ugy-e? Lehagoltan, reménytelenül és megcsömörlőve mindentől. Husz évet töltöttem el a francia metropolisban s annak köszönhettem ezt az érzést. Egészen ki voltam „pumpolva” — mint ahogy a sportemberek mondják — meguntam lelkem mélyéből ezt az alapjában oly egyforma életet, melynek főcélja a szórakozás. Hányszor történt meg velem utolsó időben, hogy a Café Richeben fél óra hosszát nézegettem az étlapot, haragosan hallgattam a főpincér ajánlatát ezt vagy azt az ételt illetőleg s aztán hirtelen, váratlanul felálltam helyemről s otthagytam az egészséget, hogy valami harmadrangú korcsmában ebédeljek meg. Hányszor hagytam ott a premiéereket is, mert amint körülnéztem, ismét, meg újra azokat az arcokat láttam magam körül s ez már kezdett elviselhetetlen lenni előttem!

Ehhez járult a testi rosszullet is, melyet különböző orvosok különböző módon akartak meggyógyítani. Az egyik hust és erős borokat rendelt, a másik eltiltott a bortól, s csak főzelék evését engedte meg. A huszadik így szólt:

— Éljen természetes módon, valahol a falun!

Nekem úgy tetszett, mintha ennek volna igazsága. Miért ne fogadjam meg a tanácsát?

Legalább változatosságot hozna életembe! Andol mellett volt egy öröklött birtokom, a mely igen jól jövedelmezett a bér alatt. Ez volt utolsó vagyonom. A többi felemészítette Páris! Visszavonultam tehát Andolba. Huszonhárom év óta nem láttam kastélyomat. Egy kissé bizony el volt hanyagolva, de én nem vettem észre, mert a boldog gyermekkor elevenedett fel szemeim előtt s úgy tetszett nekem, mintha anyám karcsu alakját látnám az alléban. Az atyám komoly arca is megjelenik előttem s a penészszag nemsokára elmúlt a tengernek sós lehelletétől s az esti szélről, mely a fenyők koronájában susogott s csakhamar álomba ringatott engem is. . . .

Hat hónap alatt teljesen kigyógyultam s már nem törődtem az étlap összeállításával, mert kitünő étvágyam volt s mindent elfogyasztottam, amit elém tettek. Csak a buskomroságomat nem tudta még Andol sem meggyógyítani.

— Mit tegyek? Sétáljak, vadászak, — egyek, aludjam? Micsoda irigylésreméltó ekszisztencia ez!

Néhány távoli rokonon kívül nem tartozott hozzám senki. Ezek szinte tolakodóan biztosítottak rokonszenükről, hiszen örökölni véltek tőlem. Különbben én nem igen ismerkedtem meg senkivel s csak akkor hagytam el házamat, ha üzleti dolgok miatt Alixbe vagy Marseilleisbe kellett mennem.

Egy délután Alixben Z. báróval találkoztam, aki ifjúkori barátom volt. Egy nyilvános kertbe mentünk s ott beszélgettünk, mi-

kor egyszerre egy angyalszelid arcú leányt pillantottam meg, aki anyjával egy lócán ült egy fa árnyékában.

Ugy intéztem a dolgot, hogy sétaközben minduntalan elhaladjunk a két nő előtt s a nélkül, hogy izgalmamat elárulnám, diplomatisan kitudtam a bárótól, kik ezek a hölgyek. Yvonne egy hivatalnok leánya, aki néhány év előtt halt meg, teljesen vagyon-talanul hagyva özvegyét és egyetlen gyermekét. Mindössze csekély penziójuk maradt. Ez volt az ok, amiért a leány, angyali szépsége dacára, még most sem ment férjhez.

— Neked való feleség volna! — tette hozzá a báró tréfásan.

Én tiltakoztam:

— Ugyan, egy korombeli férfi! Micsoda örültség volna ez!

— Bah, negyven esztendő! Ha vagyonom volna, mint neked, bizony nem gondolkodnék egy pillanatig sem. De az én rosszabb mint közepes, körülményeim nem engedik meg nekem a házasság fényűzését.

Minden ellenvetésemre ellenérvvel válaszolt s oly csábító színekkel festette ki előtt a jövőt, hogy végre levett a lábamról. Megbízta őt, hogy legyen segítségemre a dolognál. Az anya örömmel fogadta ajánlatomat, de Yvonne kereken visszautasított.

Szenvedélyemet ez még jobban tüzelte. Yvonne épp oly büszke, mint amilyen szép, nem akar érdekből férjhez menni, csak szerelemből! Meg fogom nyerni szerelmét! Hat hónapja következett ezután az udvarlásnak,

Valódi Amerikai és Budapesti férfi cipők Békés Lajos czégnél.

A számszék új elnöke.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén ejtették meg a szavazást az állami számszék elnöki állására.

Az ülésre nagyon lassan gyülekeztek a honatyák, úgy hogy mikor az elnök 10 óra után az ülést megnyitotta, nagyon kevesen voltak a teremben. Csak mikor az összes folyosói csengők megszólaltak s az összes villanygökök kigyuladtak, kezdett benépesülni a terem.

A szavazás egyébként simán folyt le s minden izgalom nélkül való volt, amennyiben az eredmény előrelátható volt. Az első szavazásnál azonban csak Thuróczy Vilmos kapott abszolút többséget s így még egy szavazást kellett elrendelni, amikor is az előrelátható biztos sorrendben kaptak szavazatot a többi jelöltek.

Az indeminthoz egy felszólalás történt, azután elnök az ülést bezárta.

Részletes tudósításunk a következő:

Berzeviczy Albert elnök negyed 11 órakor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Kenedi Géza, a pénzügyi bizottság előadója, az új monopólium-javaslatokról terjeszti be a bizottság jelentését.

A számszéki elnök választása.

Elnök: Napirend szerint következnek az állami számvevőszék elnöki állásának betöltése végett az 1870:XVIII. t.-c. 6. szakasza értelmében a jelölés. A képviselőház három jelöltet ajánl. Ha az első helyen jelöltnek nem volna meg az abszolút többsége, akkor újra szavaz a Ház, s az ekkor legtöbb szavazatot kapott jelölt fog a király elé terjesztetni kinevezés végett.

Szász Károly jegyző olvassa a névsort.

Az erősen berregő folyosói csengők lassan becsábítják a honatyákat a terembe, ahol egyhanguan folyik a szavazás. A horvátok nem szavaznak, inkább kimennek a teremből.

A névszerinti szavazás befejeztével a Ház előtt megszámlálják a szavazatokat.

Elnök jelenti, hogy beadtak összesen 174 szavazatot, ebből kapott **Thuróczy Vilmos** 125 szavazatot, **Bujanovich Sándor** 58 szava-

zatot, **Macsvánszky József** 53 szavazatot, **Tóth János** 44 szavazatot, **Dárday Sándor** és **Nyegre László** 1—1 szavazatot és üres volt 1 szavazólap. Így abszolút többséget csak **Thuróczy** kapott, tehát a többi három jelölt között új választást kell elrendelni. Elrendeli tehát az új szavazást a második és harmadik helyre jelöltek számára. Előbb azonban az ülést tíz percre felfüggeszti.

A második szavazás eredményét elnök kihirdetvén, jelenti, hogy beadott összesen 162 szavazat s ebből **Bugonovich Sándor** 108, **Macsvánszky József** 105, **Tóth János** 54 szavazatot kapott.

Az indeminthás.

Ezután folytatták az indeminthás vitáját. **Molnár János** beszél csupán. Kijelenti, hogy az indeminthás megtagadása folytán nem az ország megy főnkre, hanem a kormány. Ez pedig csak kívánatos volna, mert nem az ország többsége választotta a kormányt, hanem a kormány kreált magának többséget. Nem szavazza meg az indeminthást.

Ülés vége 2 órakor.

A jövő évi esküdtek.

Az 1911-iki helyettes lajstrom.

A debreceni kir. törvényszék, mint esküdtbírószághoz az 1911-ik évre kisorsolt esküdteknek évi helyettes lajstromába a következők jutottak:

Asztalos István pintér.

Barna Tamás ács, Batori József kereskedő, Békés Emil kereskedő, Bosznay István nagykereskedő.

Csáki János vágóhídi igazgató.

Darvas Béla birtokos, Dobi János sertéskereskedő.

Emerich Arnold vállalkozó.

Falk Lajos bankbizományos, Ferenczi Elek ny. szolgabíró, Fráter Imre dr. birtokos. Gál Zoltán dr. ügyvéd, Grósz Lőrinc kereskedő.

Hadházy Dezső birtokos, Hollaender Dezső dr. ügyvéd.

Ippen József kereskedő.

Keiner Adolf bőrkereskedő, Kelner Dávid fakereskedő, Kemény Viktor dr. ügyvéd,

Kereszturi Gábor kőműves, Kereszturi János bádógos, Kerékgyártó István bankhivatalnok, Kerékgyártó István orgonakészítő, Kereskényi István cipész, Kertész László birtokos, Király István kereskedő, Kis Ferenc csizmadia, Kis Imre timár, Kiss Károly kőműves, Kiss Lajos bet. s ptári ellenőr, Kiszely Sándor szabó, Klein Ferenc cimfestő, Klein Salamon cipész, Kleinfeller Emil cimfestő, Knöpfler Izidor kereskedő, Kolb Jakab mészáros, Kolláth Lajos birtokos, Komlósi Lajos csizmadia, Konecz József kelmefestő, Koppányi József ács, Koppári Károly nyug. máv., Kostya János aranyműves, Kovács Balázs kertész, Kovacs Béla asztalos, Kovács Ferenc timár, Kovács Gyula asztalos, Kovács Kálmán hentes, Kovács Mihály birtokos, Kovács János kereskedő, Kovács József fakereskedő, Közégi Ferenc hév. hivatalnok, Krausz Gyula kereskedő, Krausz Kálmán bádógos, Krausz Mór cipész, Kupferstein Jakab birtokos.

László Mihály kupec, Lichtblau Albert bankigazgató, Lindenfeld Ignác mészáros, Löwy Bernát élelmező.

Magyar Simon dr. ügyvéd, Márton Lajos szatócs, Meisels Vilmos birtokos.

Nagy Mihály vállalkozó, Beregi Nagy Sándor ügyvéd, Nagy Sándor dr. ügyvéd, Nagy Sándor timár, Nagy János birtokos, Nagy József sertéskereskedő, Nagy Vilmos tanár, Nagyházi János kőműves, Nemes Gábor szíjgyártó, Neubauer János sodronykészítő, Neumann Lajos kereskedő, Neumann Nándor kereskedő, Németh Ferenc magánzó, Nuszbaum Maier kereskedő, Nyilas István birtokos.

Pap László borjuvágó, Pap Mihály cipész, Pap Mihály birtokos, Pataki György birtokos, Pásztor Sándor timár, Pásztor Miklós csizmadia, Péterfi Benő ügynök.

Reich Viktor bankhivatalnok.

Sánta György asztalos, Simon György birtokos, Spitz Lipót dr. ügyvéd, Stégmüller Árpád építész, Sverla Gyula kovács, Szabó Sándor kereskedő, Szana Lajos cipőkereskedő, Szendrői Sándor hangszerész, Szentpéteri Mihály birtokos, Szép József dr. ügyvéd, Szücs Andor dr. ügyvéd.

Tarján Leó dr. ügyvéd, Tervey Tamás dr. ügyvéd, Tóth József magánzó.

a lázas félelemnek és bimbózó reménykedésnek. Végre igent mondott.

Boldog voltam s házasságunk első idejében napról-napra boldogabb. De néhány hónap múlva úgy véltem észrevenni, hogy Yvonne mélabus lett, amit nem birt egészen eltitkolni előttem. Vajon megbánta elhatározását, vagy nem találta fel bennem azt, a kít remélt? Nehéz volt azt hinni, hiszen gyengédsége nem változott irányomban. Ez végtelenül bántott. Hiszen másképp én lettem volna a legszerencsésebb halandó. A feleségem szerelme visszaadta nekem a magamban való hitet, ifjuságomat, lelkesedésemet, husz évvel éreztem magamat fiatalabbnak, amióta őt a karjaimba zártam!

Andolt eközben egészen átváltoztattuk. A szobákat másként rendeztük be s sok vendég járt hozzánk. Persze a báró is gyakran felkeresett bennünket s néha napokig vendégünk maradt.

Egy késői délután a nyitott breakon mi hárman kirándulást tettünk. Én hajtottam, a feleségem a baloldalon ült, a báró pedig hátul. Kirándulásunk célja a legközelebbi városka volt, ahol vásár volt éppen s ahol különben is dolgom volt a jegyzővel.

De már feleuton találkoztunk vele.

— Fontanienbe kell mennem — mondotta.

— Akkor hát üljön be ide, — feleltem — az ügyis utba esik s aközben megbeszélhetjük dolgukat.

Feleségem könnyedén leugrott a bakról s a báró mellé ült, hátra. A jegyző mellém került. Fontanienben leszállt helyéről s feleségem vissza akart ülni. De én a fehér porra mutatam, mely lovaimat már egész szürkévé tette s intettem neki, hogy csak maradjon a báró mellett.

— Nem érdemes, — mondtam — félóra alatt hazaérünk.

Ő még valamit mondott, de nem értettem meg s már a gyepelő a kezembem volt.

Fontanientől Andolig sziklás utak között megyünk el s balról magas kőfalak meredeznek égnek, jobbról pedig alacsony kőrakások, ahonnan husz méteres mélység látszik közvetlen közelben, az ut mellett. Ebbe a mélységbe egy folyó szakad belé.

Körülbelül negyedórai kocszítás után az ut süllyedni kezdett s minden figyelmemet a lovakra kellett fordítanom. Eddig csak hanyagul tartottam a gyepelőt s minduntalan visszafordultam feleségemhez és a báróhoz, hogy beszélgetésükben résztvegyek.

Hogy ön a következőket megérthesse, el kell mondanom, hogy a napot jobbról kaptuk s hogy a báró és feleségem kénytelen volt a napnak háttal ülni.

Egyszerre a baloldali sziklafalon két árnykép jelent meg, mintha csókban akarna összeforrni. Az egész szinte villámszerű gyorsasággal tünt fel és tünt ismét el, mert a következő pillanatban már vége szakadt a falnak s füves lankás következett.

De mielőtt még gondolataimat tisztázhattam volna, újra sziklafal következett, s olyan élesen láttam a két árnyképet, mintha tükkörbe néznék. A báró a feleségem felé hajolva, megcsókolta a nyakát!

Lehetséges ez? Igaz lenne ez? . . . Vagy csak hallucinálok? Ugy megreszketttem, mintha ököllel ütöttek volna fejbe. Az árnykép a kocszival együtt szaladt tova a sziklafalon, mintha gunyolna.

Anélkül, hogy hátranézni, el kezdtem verni a lovakat, mint egy örrült. Együttal a meredek szélé felé rántottam őket . . .

Mikor magamhoz tértem, egészen a meredély szélén találtam magamat, félig a ret-

tenetes mélység felett lebegve . . . Egy sürrü bokor tartott fenn s mentett meg a lezuhanástól.

Halk hang hallatszott felém.

A feleségem kiáltása volt, aki az alattam levő sziklába kapaszkodott. Ugy látszik, hogy nem nagyon sérült meg. Kissé felemelkedtem.

— Láttam . . . láttam azt a csókot! . . .

— Én Istenem! — mormogta ő s eleresztve a sziklát, hangtalanul esett le, még egy meleg, gyengéd tekintet vetve reám . . .

Munkások, akik hallották a kocsi zuhanását a közelből, segítségemre siettek. A bal lábam kitörtött s a vállam kificamodott, nem birtam mozdulni sem.

Ezek a munkások mondták el a továbbiakat nekem. A feleségem összetörve fekszik lent a mélyben. A kocsi romjai alól pedig a báró hulláját húzták ki, amely a felismerhetetlenségig el volt torzítva.

Magam is soká lebegtem élet és halál között. Később az orvosok művészete győzött. Megátkoztam őket, megátkoztam saját életemet is. Egy árnykép áldozata voltam. — Nemsokára bebizonyosodott, hogy Yvonne ártatlan volt. Iróasztalában egy csomó levelet találtam, melyet a báró irt neki. Ezekből megtudtam, hogy régen szerette Yvonne-t, de önzése nem engedte, hogy a teljesen vagyon talan árvát nevéjé tegye. Azt remélte, hogy mikor az én feleségem lesz, maitressévé teheti. De a levelekből az is látszott, hogy Yvonne válasz nélkül hagyta azokat, hogy mindig ellentállt neki s ha nem vallotta be nekem az egész dolgot, azért történt, mert nem akarta gyermekkori barátságát emléként is megmérgezni. Az a csók, melyet én láttam, az első volt s a báró az Yvonne beleegyezése nélkül lopta azt a vállára. Feleségem ártatlan volt s én megöltem őt! . . .

A vár

Arra hozzánk kiválogat részéről állítás nem meg, har első állon

Negy helyzet. tották a nyei kiv kiadták Igy az kép kelt kép érke

Ez t zonyitja. illeti, ann hogy Eg megnött mint Rón etczky. E (85-ik ol veivel tel ségen ki

Sajm lott mta kiakaszt major, a részere állványo

A H gyon szo danunk, még egy és délutá esti órák a város

Ma mitárgy igazgató alku, rer

A M 1909. évr ménynye Tervey zsef, 100 véd, Des Lőfkovit

dás este let ez ut cember

ben ahoz vesztik.

Megbizz Függete a nagysz hatja me ingyen.

— A jelentik: tókerület mával B járt, vála Ernő Jus ben. A tást peti Kuria no tárgyalt relátható

— I pestről j lemondá mandátu lesz. Sm séget ne Károly v a Kossu küzdele

Gy

A vándorkiállítás rendszere. Gyujtogató földbirtokos.

Az első napi képvásárlások.

Arra a véleményre vonatkozólag, hogy hozzánk a vándorkiállítás megfigyatozva, kiválogatva érkezett, a kiállítás igazgatósága részéről azt közlik nekünk, hogy nálunk a kiállítás nemcsak eredeti darabszámját tartotta meg, hanem színvonalban is emelkedett az első állomáshoz, Egerhez képest.

Négy év előtt ugyanis tényleg az volt a helyzet, hogy a jobb eladott képeket megtartották a kiállításban. Ma azonban az egy *Szinyei* kivételével az összes megvett képeket kiadták vevőiknek s azokat mindég pótolták. Így az előző állomáson, S.-A.-Ujhelyen, 17 kép kelt el, s ezeknek pótlásául tényleg 17 új kép érkezett Debrecenbe.

Ez tehát a darabszám fennmaradását bizonyítja. A mi pedig a színvonal emelkedését illeti, annak illusztrálásául elég annyit jelezni, hogy Eger óta a kiállító művészek száma is megnőtt és pedig olyan előkelő művészekkel, mint Róna, Mednyánszky, Tölgyessy, Skuteczky. Ezek a kathalógus művész-névsorában (85-ik oldal) nem is szerepelnek, akiknek műveivel tehát a kiállítás színvonala minden kétségen kívül emelkedett.

Sajnos, hogy az összes rendelkezésre állott műtárgyak a helyiség szűk volta miatt kiakaszthatók nem voltak. Ez azonban vis major, amelyről senkisémet tehet. Huszonöt kép részére már nem jutott hely, sőt az összes állványokat sem lehetett elhelyezni.

A kiállítást egyébként a közönség nagyon szorgalmasan látogatta. Azt kell mondanunk, hogy ilyen nagy látogatottságnak még egy kiállításunk sem örvendett. Reggel és délután a tanuló ifjuság van fent, a déli és esti órákban pedig a nagyközönség és pedig a város színe-java.

Ma este már a művásár is megindult. Két műtárgyra érkezett ajánlat *Balogh* Bertalan igazgatóhoz, s most folyik a művészekkel az alku, remélhetőleg jó eredménnyel.

A Müpártoló Egylet sorsolását az elmúlt 1909. évre ma ejtették meg, a következő eredménnyel: 400 koronás nyereményt nyert Tervey Tamás dr., 200 koronásat Csanak József, 100 koronásokat Kovács József dr. ügyvéd, Des Combes Henrik, Kardos Albert dr., Lőfkovits Márton dr. A sorsolást holnap szerdás este folytatják a kiállításon. Az egyesület ez uton is értesíti a nyerteseket, hogy december hó 10-ig vásárolni tartoznak, különben ahhoz való jogukat az egyesület javára elvesztik.

Megbízható címtár csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőinknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

— **A hosszupályi-i petíció.** Budapestről jelentik: A biharmegyei hosszupályi-i választókerületben az általános választások alkalmával Beöthy Lászlót, Biharmegye főispánját, választották meg 21 szótöbbséggel Fisch Ernő Justh-párti ottani földbirtokossal szemben. A kisebbségben maradt párt a választást petícióval támadta meg, amelyet a kir. Kuria november 8-án és ma folytatólagosan tárgyal. A tárgyalást holnap folytatják, előreláthatólag több napig fog tartani.

— **Képviselőválasztás Zsolnán.** Budapestről jelentik: *Kálmán* Gusztáv államtitkár lemondása folytán megüresedett a zsolnai mandátum. Az új választás december 12-én lesz. Smialovszky Valér volt főispán a jelöltséget nem vállalta és így a munkapárt Hencz Károly volt képviselőt jelölte, akivel szemben a Kossuth-párt Sággh Manót léptette fel. Erős küzdelemre van kilátás.

Boszu a bérlők ellen.

Furcsa módon bánt el bérlőivel *Demjén* Gábor nádudvari gazda-ember, aki a gyujtogatás csunya bűnétől sem riadt vissza, mikor nyakasságában azt hitte, hogy jogait megsértették.

Demjén Gábor a községtől bérbevevett ingatlanait albérlébe adta *Ludány* Lajosné, *Fekete* Lászlóné és *Katona* Lajos nádudvari gazdáknak, akik a szerződés értelmében kötelesek lettek volna november 15-éig elhordatni a haszonbérlet ingatlanról a leartott takarmányt. Az albérlők ezen kötelezettségüknek nem tehetek eleget, amiért aztán megfenyegette őket Demjén, hogy kazlakat felgyújtja, ha nem takarítják be azonnal. Az albérlők nem vették komolyan a fenyegetést, meg rossz idő is járt a betakarításra, hát Demjén gazda beváltotta a szavát.

Előbb *Ludmány* Antal napszámot vette rá jó pénzért, hogy gyujtsa fel a kazlakat és amikor ez mégis visszariadt a büntől, akkor ráparancsolt *Fejes* József béresére, hogy gyujtsa fel a kazlakat. A béres egy pakli kénegyufa birtokában eleget is tett gazdája parancsának oly sikerrel, hogy több száz kereszt buza, szalma és rozs esett áldozatul sikeres gyujtogatásának.

Az érzékenyen károsult gazdák feljelentést tettek a csendőrségnél bérbeadójuk ellen és most szigorú vizsgálatot indított meg a debreceni ügyészség a felbujtásban bűnös gazda és a gyujtogató béres ellen.

„Nagymagyaralföldi Bank részvénytársaság“.

Az alakuló közgyűlés.

Vasárnap folyó hó 29-én tartotta meg a „Nagymagyaralföldi Bank részvénytársaság“ a részvényesek nagy érdeklődése mellett alakuló közgyűlését. Városunk ezen legifjabb pénzintézetének 500.000 korona alaptőkéje teljesen bejegyezett, minél fogva meg van a kellő garancia arra, hogy ezen pénzintézet is a hitelügyeknek kielégítése szempontjából városunk jelentékeny közgazdasági tényezőjévé válik.

Az alakuló közgyűlés elnökéül a részvényesek *Megyery* Pál dr., jegyzőjéül *Csatth* Sándor dr. választották meg. A tárgysorozat megvitatása után az alapítók a társaság igazgatóságába a következőket nevezték ki: *Megyery* Pál dr. ügyvédet, *Szlávy* József nagybirtokos (Érkenéz), *Nagy* Béla bankigazgatót (Budapest), *Krocsák* Károlyt a karánsebesi erdőipar részvénytársaság igazgatóját (Budapest), *Kanovics* László bankigazgatót (Szatmár), *Grósz-Nagy* Ferenc gyógyszerészt (Debrecen), *Mandel* Lipót kereskedőt (Debrecen), *Rónay* Jenő bankigazgatót (Nyíregyháza), *Kovács* László bankigazgatót (Debrecen), *Oláh* Géza földbirtokos (Debrecen), *Bészler* Károly árvaszéki elnököt (Debrecen), *Cziza* Endre bankigazgatót (Debrecen), *Ungváry* József földbirtokost (Debrecen), *Németh* András szállodatulajdonos (Debrecen), *Fekete* Lajos dr. bankigazgatót (Kisújszállás) és *Bordács* Gyula bankigazgatót (Mezőtur).

Az alakuló közgyűlés a felügyelő-bizottság elnökéül *Popper* Manó dr. ügyvédet, tagjaiul *Bosznay* István kereskedőt, *Hidvéger* Miklós gazdálkodó debreceni, *Várdi* Ödön dr. ügyvéd nagyváradi és *Németh* Ernő bankigazgató kecskeméti lakosokat választotta meg.

A közgyűlés befejezése után a megválasztott igazgatóság tartotta meg első igaz-

gatósági ülését, amelyen az igazgatóság elnökéül *Megyery* Pál dr., társelnökéül *Krocsák* Károly, lelnökökként *Grósz-Nagy* Ferenc és *Bészler* Károly választották meg. Az igazgatóság a részvénytársaság igazgatójává *Cziza* Endrét nevezte ki, ügyészekül: *Lukács* Béla dr. és *Csatth* Sándor dr. debreceni ügyvédek választották meg.

Az igazgató-tanács tagjaiul megválasztottak: *Hegedüs* István dr., *Koszorus* Kálmán, *Lukács* Jenő, *Rosenberg* Adolf, *Kohn* Márton, *Szell* Kálmán dr., *Erdődy* Lajos, *László* Zsigmond, *Glück* Ede, *Weismann* Jakab, *Bakóczy* Gábor, *Kovács* János debreceni, *Csák* István dr. egyeki, *Daróczy* Béla karcagi, *Kubinyi* Bertalan nagyvárosi és *Scheffer* Béla nagyszőlősi lakosok.

A magunk részéről csak gratulátunk a sikeres alapításhoz, mert az igazgatóság és a vezérigazgató egyénisége és szaktudása elég biztosítékot nyújt arra, hogy ezen új pénzintézet a hozzáfűzött várakozásoknak a legteljesebb mértékben meg fog felelni.

Habár Mihály a fogházban.

Nem kapott halasztást.

A „Wekerle—Kossuth-kormány panamá“ című röpirat szerzője, *Habár* Mihály lapszerkesztő ma délelőtt tíz órától kezdve a budapesti ügyészség fogházában van, ahol megkezdte a jogerős két hónapi és két heti fogházbüntetés kitöltését. Halasztást hiába kért az ügyészségtől, nem kapott, s mivel dr. *Sélley* Barnabás kir. főügyész helyettes idézésére nem jelent meg, ma reggel detektivekkel állíttatta elő és tudomására hozta, hogy nyomban meg kell kezdenie a büntetést.

A főkapitányság ma reggel átiratot kapott az ügyészségtől, amely felszólította a rendőrséget, hogy Rákospalota, Pap-utca 2. szám alatt lakó *Habár* Mihály lapszerkesztőt állítsák elő. A főkapitányságról detektivek mentek ki Rákospalotára és az előállítást azonnal foganatosították.

Még tíz óra sem volt, amikor *Habár* Mihály egy fogházór kisérétében elhagyta dr. *Sélley* Barnabás főügyész helyettes hivatalos helyiségét.

— Ma reggel — mondta *Habár* munkatársunknak — detektivek jelentek meg a lakásomon és előállítottak az ügyészségre. *Sélley* főügyész helyettes ur tudomásomra adta, hogy azonnal meg kell kezdenem a büntetés kitöltését. Én mondtam a főügyész helyettes urnak, hogy úgy tudom, az igazságügyminiszter ur halasztást ad, amire azt válaszolta *Sélley*, hogy neki erről nincs értesülése.

A bünvádi perrendtartás 509. szakasza értelmében két hónapi halasztást adhat az ügyészség is saját hatáskörében, ha a büntetés azonnal való megkezdése az elitétnek, vagy a családjának súlyos anyagi károkat okozna, és ha nem kell a szökéséért tartani. De *Sélley* Barnabás főügyész helyettes kijelentette munkatársunknak, hogy azért állította elő *Habár* t, mert fölhívására nem jelent meg és azért nem adott halasztást, mert *Habár* Mihály kérelmének a megokolása nem olyan volt, amely az 509. szakaszban foglalt méltányossági okok alapján indokoltá tette volna a halasztást.

Az igazságügyminiszter ma délelőtt felüggasztette a büntetés végrehajtását, az irat azonban elkésve érkezett az ügyészségre. Most pedig már, hogy *Habár* megkezdte a két és fél hónapi fogházat, csak a büntetés megszakításáról lehet szó. Dr. *Gál* Jenő védő teg-

Gyári árban

szerezheti be alkalmi és karácsonyi ajándék tárgyait

Füstös Dezső

Piac-utca 12.

Montirozás és himzés vállalat. — Nagy karisnya vásár.

nap Bécsbe utazott, s így ma nem tehettem meg a kellő lépéseket védenek érdekében. Helyette, dr. Gál Miklós sürgős kérvényt adott be az igazságügyminiszterhez, akitől a büntetés megszakítását kérte.

Budapesti tudósítónk jelenti, hogy délután az újságírók küldöttsége felkereste Boda Dezső rendőrfőkapitányt és sürgős intézkedést kértek Habár szabadon bocsátása érdekében. A főkapitány megígérte, hogy minden lehető el fog követni a gyors intézkedésre.

Megbízható címtár csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőinknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Színház és művészet.

A színház műsora.

Szerda: A kard becsülete, színmű. A szerző jelenlétében. (A bérlet).

Csütörtök: Cigányszerelm, operett. Bemutató előadás. (Bérletszűnet).

Péntek: Cigányszerelm, operett. (Bérletszűnet).

Szombat: Cigányszerelm, operett. (Bérletszűnet).

Vasárnap délután: Liliom Klári. Népszínmű.

Este: Cigányszerelm, operett. (Kisbérlet).

A ma esti hangverseny. A Zenekedvelők Körének az idei évadban második fényesnek ígérkező estélye ma pontban 8 órakor kezdődik a Bika dísztermében. Az estélyen a világhírű brüsszeli vonósnégyes-társaság működik közre. Az illusztris művészek a déli vonattal érkeznek Debreczenbe Budapestről hol kedden este tartották hangversenyüket. A mai estélyre jegyek csekély számban a nap folyamán Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében kaphatók, az esteleg megmaradt jegyek pedig este a pénztárnál.

Az erkölcsstelen Tannhauser. Hogy mi minden történhetik büntetlenül ebben a butaságra hajló világban, annak élénk bizonyosságával szolgál egy laibachi sürgöny, mely Wagner Richárd csodálatos Tannhauserjéről szól. A városi hatóság ugyanis hirdetményt közzétett az odaváló középiskolai ifjúság körében, mely megtiltja nekik, hogy a Tannhauser előadására a színházba menjenek. És méltóztatik tudni miért? Mivel a Tannhauser egy erkölcsstelen mű, mely az ifjúság érkeire hat és azt káros irányba fejleszti. Szóval Laibachban nincs szerencséje szegény Wagner Richárdnak.

Cigányszerelm, Lehár legujabb nagy operettje, mely Bécsből kiindulva diadalmas utjára, Budapesten a Királyszínházban szenzációs sikerrel került színre, december elsőjén került nálunk bemutatásra. Lehár felséges zenéje, a mulattató szöveg és a szerepek elsőrendű kiosztása hihetileg meghozza az operett nem mindennapi sikerét. Az operett személyzet, élén Zilahynéval, nap-nap mellett Ferenczi rendező és Mártonfalvy karnagy vezetése mellett próbál a Cigányszerelméből, hogy méltó előadásban kerüljön színre nálunk is ez a világhírű ujdonság.

A decemberi műsortervezet. Az igazgatóság a következő darabokat tüzte ki a decemberi műsorra:

Cigányszerelm, operett, ujdonság (Lehár.)

Leányvásár, operett, ujdonság (Kerner.)

Jánoska, regéjáték, ujdonság. (Martos—Jakobi.)

Coriolán, tragédia. (Shakespeare.)

Csók, vigjáték. (Dóczi.)

A kis jómadár, énekes bohózat. (Robert és Bertram.)

A testőr, vigjáték. ujdonság. (Molnár Ferenc.)

Fedora, színmű, repriz. (Sardou.)

Egy debreczeni leány szélhámosossága

Az áruló vasuti jegy.

Érdekes eset történt tegnap a budapesti rendőrfőkapitányság panaszfelvételi irodájában.

Megjelent ott egy Vonák János nevű iparos. A boldogtalan embertől kicsalták hétszázhusz koronáját. Panaszát előadta a következőkben:

A szegény árva kisasszony.

— Husz esztendő óta heti keresményemből néhány koronát tettem félre, hogy betegség vagy egyéb baj esetén legyen egy kis tőkém. Az ősszel hétszázhusz koronám volt a takarékbán. Egy napon szeptember végén, Aréna-ut 48. szám alatt levő lakásomba beállított egy csinos arcú, szegényesen öltözött leány, aki a szobámat akarta kibérelni. A ház kapujára függesztett cédulán olvasta, hogy kiadó. Nagyon szomorú volt a szegény. Feleségem megszánta és részvételt hallgatta szerencsétlenségére történetét. Papp Máriának hívják — mondotta a leány. — Debreczenben született, apja, anyja egymásután két évvel elelőtt meghaltak és ő támasz nélkül maradt a világon. A szobát kérte s mi ki is adtuk neki.

Három nap alatt nagyon megszerettük a kisasszonyt. Mert az volt. Látszott rajta, hogy nem közönséges embernek a gyermeke Gyönyörűen tudott beszélni, esténként, amikor hazajött hivatalából, beszéldelel tartott bennünket. Naponként fokozódó érdeklődéssel hallgattuk és az első hét után alig vártuk, hogy esténként körünkben legyen.

Az örökség.

Egy este örömtől ragyogó arccal jött haza. „Levelet kaptam, örömhír van benne — mondta — nemsokára vége lesz a nyomorúságomnak. Maguknak is meghálálom szíveségüket, hogy szeretettel fogadtak. Ide hallgassanak. Hivatalos, pecsétes levél érkezett Debreczenből. Az ottani gyámhivatal értesít, hogy Brassóban meghalt atyámnak tizenöt évvel ezelőtt eltiint és halottnak vélt öcsése. Azt mondja az irás, hogy agglégény maradt, kis vagyont gyűjtött. Most, hogy meghalt, harmincezer koronát testált elhunyt bátyja ismeretlen helyen tartózkodó Mária nevű leányára, mint egyetlen élő rokonára. Nos, ez a Mária én vagyok. A tizenötezer forint az enyém lesz. Itt van a kezemben a hivatalos irat róla, mely felszólít, hogy jelentsem az örökségre való igényem fenntartásával. Már irtam Debreczenbe. Van ott egy jóakaró uriaszony, Schittra királyi ügyész felesége. Annak is irtam és megkértem, hasson oda, hogy a pénzt minél hamarabb kiadják nekem. Hej, jó az Isten. Nem hagyja el azokat, akik hisznek benne. E szavakkal sirva fakadt, felváltva nyakunkba borult, elzokogta, hogy mi vagyunk a legjobb emberek, úgy tekint bennünket, mint szüleit. Egymásután érkeztek aztán levelek címére a lakásunkra. Hol a debreczeni gyámhivatal, hol az ügyész neje irt. Arról, hogy minden rendben van, a harmincezer koronát november vége felé megkapja, de addig kérjen tőlük pénzt.

És mi adtunk neki. Odaadtuk az egész 720 koronát.

November elején a kisasszony ruhát vásárolt. Két öltözetet, kalapot, cipőt, bundát, fehérneműt stb. Erre ráment kétszáz korona. Az ügyvéd részére százötven koronát számolt el. Kétszáz koronáért ékszer vásárolt, a fennmaradt százyolevan koronát félre rakta utiköltségre és egyéb előre nem látható kiadásokra.

Tegnapelőtt délután sürgöny érkezett címére. Ez volt a szövege: „Még ma utazzék Debreczenbe, várjuk. Holnap délelőtt felveheti a pénzt. Schittrné.”

A kisasszony el is utazott s azt ígérte sürgönyözni fog.

A sürgöny azonban nem érkezett meg. Ellenben az este két detektív toppant be lakásunkba és egy nő után tudakozódott, akinek személyleírását is adta. A leírás után Papp Máriát ismertük fel a keresett nőben. „Papp Mária néven lakott önöknél? — kiáltott az

egyik detektív — most már értem, miért nem találtuk meg. Egy év óta keressük ezt a veszedelmes szélhámosnőt, mindenütt más néven szerepelt és csalta ki szegény emberek pénzét.”

Azért vagyok most itten, hogy elfogatását kérjem. Tudom, hogy a pénzemet többé nem mlátom, de bünhődni kell annak a nőnek, hogy szerencsétlenné tett bennünket.

Az áruló vasuti jegy.

Amikor Vonák elmondta panaszát és távozni akart, a rendőrök nagy meglepetésére bevezették — Papp Máriát. A detektívek ugyanis, miután péntek este a Vonákéknál jártak, a nyert értesülések alapján a keleti pályaudvarra siettek, ott a csütörtök este szolgálásban volt vasuti pénztárosnőt felkeresték és megkérdezték tőle, emlékszik-e egy feltűnően csinos fiatal lányra, aki jegyet váltott nála a debreczeni vonatra. Tüzetesen leírták Papp Máriát. A vasuti pénztárosnő csakugyan emlékezett és meg tudta mondani, hogy az illető nő, akire Papp Mária személyleírása tökéletesen ráillett, Szolnokra váltott másodosztályu jegyet. A detektívek telegrafáltak Szolnokra és az ottani rendőrség csakhamar kipuhította a szélhámosnőt és cinkostársát, a színészabrázatu fiatal embert egy ottani szállodában. Ez az ember küldte Vonákék lakására a hamisított gyámhivatali okmányokat és a Schittráné aláírású leveleket. *Deutsch* Miklósnak hívják, hivatalnok volt Debreczenben, szélhámoskodásért már három ízben ült börtönben.

Szávay Gyula újabb battérjai.

Az Akadémia Kóczán-díjának nyertese lett.

Szávay Gyula nap-nap után egyre több virágot arat a magyar írásművészet himes mezejéről. Azaz dehogya is aratja, úgy hull az ölébe, nem is szálanként, hanem koszoruba, meg bokrétaiba kötve.

Csak nemrégén választották be a két legelső magyar irodalmi társaságba, a Kisfaludys-ták, Petőfisták közé s most vesszük a hirt, hogy *Dózsa György* című drámájával, amelyet Géczy Istvánnal együtt irtak, *elnyerte az Akadémia száz aranyos pályadíját, a Kóczán-díját.*

Ime tehát: a költő fényes pályafutásának egy olyan határjelzőjéhez ért el, amelynél a legelső magyar tudóstársaság örökzöld battérjai hullanak felé.

A pályázat eredményét most hozzák nyilvánosságra s mint értesülünk a pályázatról szóló jelentés különösen kiemeli a darab nagyobb jeleneteinek klasszikus poézisét, amely természetesen a Szávay Gyula munkája, míg Géczy Istvánt a darab szenarirozásáért éri dicséretet.

Szávay Gyuláról zengenek különben dicséretet a Szegedi Lapok is, amelyek megemlékeznek a Dugonics-társaság vasárnapi diszgyűléséről, melyen Szávay Gyula verseket olvasott fel. Verseket, az ő csodálatos bájos humorával irt poémákat.

De Szávay itt, Szávay ott. A mai napnak Szávay Gyuláról szóló krónikájának még ezzel nincsen vége. Igaz, hogy ami most következik, ahhoz nincs sok köze a költészetnek. Budapesti tudósítónk jelenti, hogy a Magyarországi Pénzügyintézetek Országos Szövetsége megválasztotta Szávay Gyulát levelező tagjává. Ime a költői elismerés mellett, a legkiválóbb méltánylása ez a szakembernek, akinek a Debreceni ipar és kereskedelmi kamara igazán elsőrangúvá való fejlesztésében hervadhatlan érdemei vannak.

Nagy örömmel örökítjük meg e lap hasábjain Szávay Gyula legujabb és legszebb sikereit, amelyek — meg vagyunk róla győződve — nem a legutolsók. Hiszen Szávay-

ról igaz mindarról, akik a költővel történelmi, akik a székely aranyat

A mi

Kétezer

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

Az igazságos, a legkevésbé sem imádkozó, a legkevésbé sem tartózkodó, a legkevésbé sem Mariskán

ról igazán állandó rovatot lehetne nyitni, ha mindarról értesülhetnének az újságírók krónikáival, ami Szávay Gyulával történik. Lehet, hogy holnap ismét foglalkoznunk kell a költővel talán a rendőrségi krónikában. Megtörténhetik ugyanis, hogy a vasuti zsebtolvajok, akik értesülve az akadémiai sikerről, mikor Szávay hazafelé szállítja a csillogó 100 aranyakat, hát elcsipik tőle.

A milliomos házasságtörése.

Kétezer koronára ítélték a hűtlenségért.

Az osztrák főváros egyik előkelő, dúsgazdag műépítész állott tegnap a bécsi törvényszék elé. Az építész, Wohlmayer Vilmost, felesége jelentette fel házasságtörés miatt. Az asszony elmondotta feljelentésében, hogy férje egy kis bécsi utcában szobát tart magának és ott gépirónójával, Brozik Mariskával viszonyt folytat.

A tegnapi tárgyaláson Wohlmayer tagadt a vádat. Azzal védekezett, hogy az a szoba az ő fiókirodája volt és ott ő a gépirónóknak nagyobb munkákat diktált.

Az asszony ügyvédje azonban bebizonyította, hogy ebben a fiókirodában mindenféle butor volt, csak íróasztal és írógép nem.

Kihallgatott tanuk is azt bizonyították, hogy a szoba berendezése olyan volt, hogy azt irodának nem lehetett használni.

A bíróság bizonyítottan vette a házasságtörést és kétezer koronával ítélte a műépítész.

Az ítélet érdekes indokolása kimondja, hogy az a tény, hogy az illető szoba berendezése minden tekintetben találkahelyre vall és hogy a férj állításának igazolására semmit sem tud felhozni, bebizonyítottan mutatja a házasságtörést.

Ha a férj kivándorol.

Kikapós menyecskék.

Nehéz sora van annak a menyecskének, akit elhagy az ura és a keserves vándorbot kezébe véve kivándorol Amerikába vagyont gyűjteni. Mert hát bizony itthon nagyon nehéz a megélhetés, kicsi a napszám, nagy a család és a hazafias frázisokból sem igen lehet jóllakni.

De az itthon hagyott fiatal feleségnek forró a vére és így könnyen megcsesznek az olyan esetek, mint a milyenekről Nyiregyházáról bennünket értesítenek.

Gyarmati Sándor zátkodi munkásember négy esztendeig ette a hontalanság keserű kenyerét Amerikában, amelyért pedig ott is alaposan meg kellett dolgozni. A felesége nem mert vele menni. De úgy látszik, otthon sem igen mert egyedül lenni, hát összeállt egy falubeli legénynyel, aminek aztán egyéb körülmények közt örvendetesnek mondható körvetekzménye lett egy siró apróság képében.

A férj most hazatért Amerikából és nem találta olyan örvendetesnek az egyoldalu családi eseményt, hát bánatában véresre verte az asszonyt, a mért aztán letartóztatták.

A másik ügy még szomorubb.

Pirovszky János poroszlói lakos már nyolc éve elhagyta a szülő hazát. Őt is hajtotta a meggazdagodás vágya ki, a messze idegenbe. Már-már készült haza felé, meg is irta ezt az itthon hagyott fiatal és szép feleségének, aki azonban éppen nem örült a jó híreknek.

Nem is örülhetett, mert az asszony hűtlenségének gyümölcse csak bajt hozott volna a kis családra.

Hogy ezt a bajt elkerülje, a bűnös anya megfojtotta újszülött gyermekét, de a csendőrség megtudta az ügyet és most már a férj

helyett, a törvény fog ítélkezni a gyermekgyilkosság bűnébe esett asszony felett.

Szegény Pirovszky pedig kint marad Amerikában, mert a történet után nem nagyon kívánkozi khaza.

HIREK.

A korcsolyapálya-ügy befagyott.

Tehát ne méltóztassanak félreérteni, nem a korcsolyapálya fagyott be, mert ilyen nincs is Debreczenben. Hanem csak a terv nem sikerült.

Néhány lelkes sportsmann tudvalevőleg mozgalmat indított, hátha 250 koronás részvényjegyzés és 20 koronás bérlet mellett lehetne Debreczenben részvénytársasági alapon egészen modernül felszerelt, villanyvilágításos, buffet-vel, melegítővel, kitekintővel és hasonló jókkal ellátott jégpályát létesíteni. De nem lehetett. 250 koronája, de tán még husz is csak nagyon kevés halandónak van ebben az elhagyatott, koldus világban, s a kinek mégis van, az nem hajlandó korcsolyázni. Azt tartják, hogy az élet sikamlós pályáján is ki törheti az ember a nyakát, ezért nem kell jégre menni.

Pedig, ha akadna egy magánvállalkozó, aki ennek a nagy városnak uri közönsége számára a korcsolyázás nem sportjának üzését lehetővé tenné, egész biztosan nem csinálna rossz üzletet! Elő tehát a tőkével és a jéggel vállalkozó urak!

De sietve, mert a Debreceni Torna-Egyesület *Magoss* György dr.-ral az élén nem hagyott fel a reményvel, hogy ha az idén nem is, de legalább a jövő szezónra megvalósítsák éltérelvő tervüket.

Nekünk azonban korcsolyázva udvarolni vágyó ifjaknak és vőlegényt jégen hódító kislányoknak, fáj a szívünk, ha olvasunk a budapesti és nagyobb vidéki városokban folyó korcsolyázásokról és *nem vagyunk hajlandók még egy évig várakozni*. Bizserog a rozsdától kifényesített korcsolyánk.

Ha már a város e célra telket adott, és így a pálya egyik főkelléke megvan, elég hideg idő járja már most is, viz is csak akad valahonnan, hát mi elengedjük a büffét, csak egy kis házikót ácsoljanak össze, sőt még villnyvilágításra sem reflektálunk (hiszen sötétben sem rossz), de hát lássunk végre nagyon sürgős intézkedést!

Korcsolyázni, udvarolni, hódítani és jó nagyokat puffanni akarunk a jégen!

— **Debreczeni őrnagy a koronaórség parancsnoka.** Mint fővárosi tudósítónk jelenti, a király Kubinyi Györgyöt, a debreczeni második honvédhuszárezred parancsnokát, a magyar koronaórség parancsnokává nevezte ki.

— **Szapáry gróf állapota.** Bécsből jelentik: Szapáry Pál gróf, akit a napokban egy bécsi mulatóhelyen szélütés ért, még mindig szanatoriumban fekszik, sőt a mai napon állapota rosszabbra fordult. Környezete aggódik a gróf életéért.

— **A debreczeni városatyaválasztások.** A december hó 14-én tartandó városatyaválasztásokat most készítik elő a városházán. A varga-utcai választás a római kath. gimnázium tornatermében lesz. (Két városatyát választanak Jászay Rezső és Motesitzky Hugó helyett.) Csapó-utcai választási

helyiségnek a tüzoltó laktanyát jelölték ki. (Választanak egy városatyát Pongó Lajos helyett.) A Péterfia-utcai választás a ref. egyház tanácstermében lesz. (Választás alá kerül egy városatyá, Zöld Mihály helyett.)

— **Erődy a miniszteriumban.** Budapesti tudósítónk jelenti: Beavatott körökben hirtelre jár, hogy a miniszterelnök az 1911. évi költségvetésbe felvett kivándorlási biztos állásra Erődy Sándor marostordamegyei főispánt fogja kinevezni, miniszteri tanácsosi minn.

— **A tiszáninneni református püspök beiktatása.** Sátoraljai helyről jelentik: A tiszáninneni református egyházközség új püspökét Fejes Istvánt december hó 11-én fogják fényes ünnepségek keretében beiktatni.

— **A horvát nyelv és a képviselőház.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Barta Ödön és Ugron Gábor országgyűlési képviselők arra kérték a képviselőház elnökét, hogy intézkedjék a horvát nyelvnek a képviselőház tanácskozásából való kiküszöbölése iránt. Azt ajánlották, hogy pártközi konferenciát hívjon össze és ott döntsék el ezt a kérdést. A képviselőház elnöke ma a Bud. Tud. utján kijelentette, hogy a pártközi konferencia összehívása törvényellenes volna, mert ez irányban csak akkor intézkedhetnek, ha a pártok elnökei megbízták volna őt a konferencia összehívására. A kérdést rövidesen a képviselőház ülésén fogják megtárgyalni és remélhetőleg véget vetnek annak az abnormis állapotnak, mely szerint a magyar képviselőházban olyan nyelven — horvátul — beszélhessenek a horvát képviselők, a mit rajtuk kívül senki sem ért.

— **Vallástanítás az iskolákban.** Ismeretes, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter feloszlatta a *Magyarországi Tanítók Szabad Egyesületét*, mert hivatalos lapjában politizált, vallás ellen izgató cikkeket közölt és mert az egyesület célul tűzte ki a vallástanításnak az iskolákból való kiküszöbölését. Budapesti tudósítónk most jelenti, hogy *Pető* Sándor dr. az egyesület feloszlata tárgyában holnap interpellációt fog intézni a közoktatásügyi miniszterhez.

— **Protestáns estély.** A református főiskola Hittanszaki Önképző Társulata ez iskolai évben ismét felújítja a multban is oly szép sikerrel rendezett protestáns-estélyeket. Szükségtelen ezeket hosszasan ismertetnünk. Hiszen aki emlékezik még a kellemesen eltöltött de mély tartalmu estélyekre, úgy is látja, hogy milyen nehezen nélkülözte azokat protestáns társadalmunk az elmúlt év folyamán. Az első protestáns estély december 4-én délután háromnegyed 5 órakor lesz a főiskolai díszteremben a következő műsorral: 1. Régi magyar vallásos ének. Férfikarra: Mácsai. Főiskolai énekkar. 2. Megnyitó beszéd. Berecky József főiskolai szenior. 3. A főpap halála. Irta és szavalja: Páncél Jenő hittanhallgató. 4. Beethoven: — Pathetique sonáta. Zongorán Simonffy Irénke urleány. 5. Beszéd. Szele Miklós vallástanártól. 6. Széki—Kádár: Megpróbáltatásban. Énekli S. Nagy József hittanhallgató; harmoniumon kíséri: Herpay Gábor főgimn. s. tanár. 7. Sántha Károly: Mult, jelen, jövő. Személyek: Mult: Kolozsváry Kiss László hittanhallgató; Jelen: Bányai Lajos hittanhallgató; Jövő: Hajdu Ilonka urleány. 8. VIII. zsoltár. Közének. — Akik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, — szíveskedjenek a főiskolai szeniori hivatalhoz fordulni.

— **Csendőrszázados és ügyvédjelölt párbaja.** Véres kardpárbaj színhelye volt ma a debreceni honvédlaktanya vivóterme, ahol Kazay Elemér debreczeni csendőrszázados kardpárbajt vívott Illésy István debreczeni ügyvédjelölttel. A párbajban Illésy 20 cm-teres vágást kapott a mellén s most lakásán ápolják. A párbajra összeszólalkozás adott okot.

— **Elegánsan butorozott utcai szoba, a Piac-utcán, gázvilágítással, december 1-ére kiadó. Cím a kiadóban.**

— **A házbérek bevaliása.** Debreczen város adóügyi osztálya felhívja a háztulajdonosokat, hogy a házbérvallomási ivatek beadásának határideje november 30-án lejár. Figyelmezteti tehát az adóügyi osztály azokat a háztulajdonosokat, akik házbérvallomási ivateket ez ideig még nem nyújtották be, hogy azt az említett határidőig, különbeni bírság terhe alatt, a városháza 5. számú helyiségében, a házadó nyilvántartásnál feltétlenül nyujtsák be.

— **Csütörtöki felolvasó-est.** A római kat. főgimnázium dísztermében holnap, csütörtökön délután 5 órakor tatanrdó felolvasó-est műsora a következő:

1. Verdi—Liszt: „Rigoletto—Concert paraphrase“, zongorán előadja Hegedüs Alice urleány.

2. „A modern művészet jogosultsága“. Irta és felolvassa Balogh Bertalan ur, a képzőművészeti társulat képkiallításának igazgatója.

3. Mozart: „Sarastró áriája a Varázsfülvölából, énekl Fischer Rezső ur, zongorán kíséri Szemerédy Béla ur.

4. Szavaltat. Előadja Szüts Margit urleány.

5. Regény versekben. Irta és felolvassa Szathmáry Zoltán ur.

6. Dvorak: „Trio op. 74.“ I. hegedűn előadja Schuster József ur, II. hegedűn Göbller Géza ur, mély hegedűn Hora Sándor ur.

Ezen rendkívül érdekesnek ígérkező felolvasó estére jegyek kaphatók az Antalfy-féle piac-utcai könyvkereskedésben. Üllőhely ára 60 fillér, állóhely 30 fillér.

— **Szerencsétlenül járt munkás.** Ambrus Lajos 50 éves munkás a Stern-féle kefégyárban, mikor a fűrészelő gépnél foglalatostkodott, a gép elkapta mind a két kezét és kilenc ujját levágta. A szerencsétlen embert a városi kórházba szállították, ahol most ápolásban részesítik. Valószínűleg amputálni fog kelleni a kezefejét.

— **Szabad Iskola.** Holnap, szerdán este 6 órakor Adler József tartja befejező előadását a Bank és Hitelügyekről az ipartestület dísztermében. Az előadás vázlata ez: 1. Magyar problémák. Jegybankok. Az osztrák—magyar bank. A készfizetések. Önálló vagy közös bank? Bank és vámterület. 2. Helyi problémák. Debreczen pénzügyei tíz évvel ezelőtől és most. Honnan kerültek elő azon tőkék, amelyek a pénzügyek vagyonaát képezik? Mi az oka annak, hogy a pénzügyek száma folyton nő? — A gazdasági élet e fontos kérdésével foglalkozó előadás mindenki részéről nagy érdeklődésre tarthat számot.

— **Zander-féle gyógygymnasticai intézetemet villamos erőre alakítottam át.** Intézetemben a gyógytornán kívül forrólég kezelés, villamozás és orvosi massage is alkalmaztatik. — Javallatok: Táplálkozási és mozgási zavarok (bénulások) csusz, köszvény, ideggyengeség, székrekedés. Gyenge fejlettségű gyermekek és ülő foglalkozást folytatók is használják. Dr. Szász Adolf.

— **Tolsztojn haldoklik.** Varsóból jelentik: Tolsztojn állapota a tegnapi könnyű javulás után ismét rosszabbodott. A grófnő agóniában fekszik. Az orvosi konzilium akut tüdőgyulladást állapított meg. Mint hogy a grófnő szív működése gyengül, a katasztrófa minden órában beállhat.

— **Tizenegy bányász katasztrófiája.** Oklahamából jelenti egy távirat: Bányalégróbbanás következtében az Asphalt Company Antlers közelében lévő bányájában 14 ember életét veszítette.

— **Vadsertéshus kapható** kilónként Márkus Dréher-sóresarnokában.

— **Levágta a kis gyermeke fejét.** Borzalmas gyermekgyilkosság történt Baranyavár községben. Egy fiatal anya hirtelen támadt elmebajában levágta ártatlan kis gyermekének fejét. Bányavár községben él Zadravecz Bálint gazda feleségével, született Novák Ilonával. A házastársak békés egyetértésben éltek egymással és gyermekeikkel, akik közül a másfél éves Ilona volt a legfiatalabb. Zadravecz

nén az ismerősök hetek óta aggsztó tüneteket vettek észre, az asszony ingerlékeny, ideges lett és gyakran úgy viselkedett, mint-ha megtévelyodött volna. Tegnapi ki is tört rajta az elmebaj és ennek áldozatul esett a kicsiny Ilonka leány. Zadraveczné kis leányával egyedül volt otthon, midőn az anyán ki-tört az örület. Kirohant a konyhába, fölkapta a fejszét, azzal visszament a szobába, hogy a kegyetlen mérszárlást végrehajtsa. A kis leányt az asztalra fektette és a fejszével egy csapásra levágta a gyermek fejét. A rémes esetnek csakhamar híre terjedt a faluban, nemsokára a csendőrség is megérkezett, de a gyilkos asszonynyal nem sokat végezhettek. Az a hozzáintézett kérdésekre nem tudott értelmes választ adni. A csendőrség őrizet alá vette.

— **Kirabolt postahivatal.** A zernesti postahivatalt kirabolták. A betörők a postahivatal ablakáról letörték a vasrácsot, behatoltak a hivatal helyiségébe és onnan magukkal vitték a vas pénzesládát, amelyben 300 korona készpénz, 1200 korona értékű postai értékeik és 400 korona értékű ékszer volt. A csendőrség a legszélesebb körű nyomozást indította meg, a valószínűleg szervezett betörőbanda kézrekerítése iránt.

— **Felrobbantot kofa.** Tegnapi reggel, a havas, hideg reggelen, furcsa kis szenzációja akadt egy nyitravidéki mezővárosi piaci publikumának. Nyolc óra tájban az a hír járta a piacot: „Robbanás történt!“ „Felrobbant egy kofa!“ Köztudomású, hogy a piaci árusok a hideg beálltával melegített téglákat, vagy fazekat tesznek maguk alá, melyben izzó szén árasztja a meleget. Ez a piaci kofák kályhája. Egy inasgyerek ravaszúsággal használta ki ezt „kályhát“. Egy darab szénbe gyűszűnyi nagyságu lyukat furt, ezt megtöltötte puska-porrrel és azután az egyik kofa mellé csempészte a földre. Az asszony, mikor észrevette a mellette heverő széndarabot, mit sem gyanítva, fölvette és a fazékba dobta a többi izzó szén közé. Azután újra rátelepedett a kályhára. Nemsokára megtörtént a félelmetes dolog. A puska por durránva felrobbant és leszédítette a terjedelmes nőit, aki se holt, se eleven nem volt ezekben a döbbenetes pillanatokban. Mikor aztán megtapogatta magát s meggyőződött, hogy semmi baja sem történt, jól válogatott kitérősekkel szedte le a keresztvizet az ismeretlen „merénylőről“.

— **Téli bőrkeztük és gallérvédők** Frank Testvéreknél.

— **Eltűnt a völegény.** Gyanafalván az egyik lakodalmas háznál együtt ült már a menyasszony családja, a násznép is gyülekezett, jött a pap, hanem a legfőbb minden egyéb — a völegény nem mutatkozott. Eltűnt, mint a kánfor. Hiába tettek tüvé érte az egész községet, nem került elő a „boldog“ völegény. Hámori József. A féltékeny nászvendégek már-már arra gondoltak, hogy elrabolta valamelyik vetélytársa, vagy leszurták, és emlegették a csendőrséget és hatóságot. Pedig a vasut volt az oka annak, hogy a völegény nem mutatkozott a lakodalmas háznál. Háromi ugynis felült a Grác felé induló vonatra és elzónázott ismeretlen tájakra, azt sem mondva a cserbenhagyott násznépnek, hogy befellegzett.

— **Borzalmak egy zárdában.** Hogy nem folyik mindig zavartalan szentélet a kolostorok meg apácázárdák falain belül, arról pedig csak nagynéha tudnak valamit meg a világiak. Most megint efféle rémségekről ad számot trienti tudósítónk. Az ottani franciskánus apácák ellen a legszigorubb eljárás van folyamatban, mert kiderült róluk, hogy a gondjaikra bizott gyermekek közül ötöt kilencágu korbáccsal véresre, félholtra verték. A megtorlás már nem késik soká. El fogják mozdítani a főnöknöt. Ezt arrafelé példás megtorlásnak hívják.

— **A színésznővendékek sztrájkja véget ért.** Budapestről jelentik: A Rákóczi-uti színészegyetem katedráin holnaptól kezdve ismét lázasan tanítanak a professzorok. A tegnapi konferencia alapján egy szálíg visszavették a renitens növendékeket, az egy Haj-

du Antal kivételével, aki a Rákosi Szidi iskolájába iratkozott be. Ma déelőtt Latabér titkár a következő megnyugtató kijelentéseket tette: Megtörtént a nevezetes békekötés. Visszavettük a fiukat, mert beláttuk, — hogy a sztrájk nem az ő ideájuk volt, hanem a Nemzeti Színház néhány tagja bujtogatta erre őket.

Szó volt arról, hogy a négy legrenitensebbet Hajdu rosára juttatjuk, de a tanárok addig kérelték Somlót, míg az belegyezett a visszafogadásukba. Most már azután a legteljesebb rendet reméljük, szombaton játszani is fognak a növendékek az Urániában.

A Debreczeni Leszámló Bank

mint Szövetkezet

Piac-u. 49 a főpostával szemben.

Heti befizetésekkel könnyen visszafizethető olcsó kölcsönöket folyósít.

— **A legénység zsoldja.** Bécsből jelentik A „Fremdenblatt“ írja: Mint értesülünk, a legénységi zsold emelése, amelyet a hadügyi kormányzat a folyó évre szóló költségvetésben kért és amelyet a delegáció megszavazott, érvénybe fog lépni.

— **Nagy hajókatasztrófiák.** Hamburgból jelentik: A tömeges hajószerencsétlenségekről még a következőket jelentik: Éjjel erős köd volt, úgy, hogy körülbelül nyolcvan hajó kénytelen volt horgonyt vetni. Déelőtt szokatlanul sok gőzös mozgott a szűk hajóvonalon és hét összeütközés történt. Tizenkét hajó megrongálódott és kettő közülök elmerült.

— **Hunnia képei szépek! Hunnia képei olcsók! Hunnia képei tartósak! Hunnia levelezőlapjai szenzációszak olcsóságban és kivitelben! Hunnia műterem a PIAC- és CSAPO UTCA SARKÁN az utcai oldalon van! Hunnia modern berendezésű fényképészeti és festészeti műterem!**

— **Régi elsőrendű vászon- és fehérnemű** üzlet Kardos László Kossuth-utca 9. Menyasszonyi kelengye. Férfi kelengye. Gyermekkelengye.

— **Őszi felöltők óriási választékban** Grünfeld A. és Társa üzletében.

— **Debreczen sz. kir. város legolcsóbb** férfi-ruha áruháza Grünfeld, a kistemplom mellett.

— **Téli keztük, sarcipók** nagy választékban Györfi Testvéreknél. Piac-utca 30.

— **Egy egész új varrógép elköltözés miatt olcsón eladó. Cím a kiadóban.**

— **A Debreczeni Független Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 49. sz. alatt, a keresztútban, az emeleten van.**

KÖZGAZDASÁG.

— **Hajdumegye gazdasági egyesülete** december hó 8-án tartja évi rendes közgyűlést a városháza nagytermében, déelőtt 9 órakor.

— **Hordójelzési szabályrendelet Debreczenben.** Ujabb teher a bortermelőkre, koresmárosokra és mindenrangú szeszfogyasztókra. A miniszter azt kívánja, hogy Debreczenben is készítsenek szabályrendeletet a hordójelzésről s állítsanak föl ellenőrző hivatalt a rendőrség kebelében. A városi tanács felhívására Körner Adolf tanácsnok elkészítette a szabályrendelet tervezetét s azt beterjesztette ma Kovács József polgármesterhez.

Legjobb és legszobbi
Czipók Daniel czipó
gyártásában
TELEFON
501
Folnár Debreczen,
Piac-u. 49. postával szemben.

Megbízható címtár csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőinknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

MUSCHONG-BUZIÁSI-ÚRDO
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VIZ

BAKTERIUM ÉRTELMEZŐ természetes ásványvíz, üdít, gyógyít. Vese- és hólyagbajoknál, a vasmenedező idülturultjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyított. — Orvosilag ajánlva. — Főlerakat:

Fried és Löwenheim főszar és csemegő kereskedésében,
Debreczen, Placz-utca 72. — Telefon szám 740.

Legelőgánsabb
Férfi ruhákat készít
méréselt árákért
Szabó László
férfiszabó Debreczen, Széchenyi-u 1.

Regény-csarnok.

A nyomoruság iskolája.

(Folytatás.)

IV.

Az ebéd.

Medvedy Palinál nagy ebédhez készülnek. Már tegnap elkezdtek a rémitő süttést főzést s ma hajnal óta folytatják. Annyi tömérdék asszony sűrűg-forog a konyhán, hogy minduntalan egymásba botlanak e az egyik másiktól nem tud mit csinálni. Déli tizenkét óraker még be se tették a libákat sütni a lérbe, a fánk tészájához pedig csak ép abban a percben keresik az élesztőt.

A kövér háziasszony két kövér leányával minden négy-öt percben kitekint a konyhába s a rémitő hőségétől, a méregtől s az aggodalomtól mindig jobban kipirulva tér vissza. Már tökéletesen vörösek, mint három főtt rák s ép oly kétségbeesetten vergődnek, mint azok a szegény rákok a forró vízben.

Mikor egy óraker kitekintenek, látják, hogy a sok asszony a konyhában még akkor sem tette be sülni a libákat, a fánk tészájához pedig még mindig keresik az élesztőt. A sok asszony veszekszik, egymás kezéből szedik ki a tálakat, tepsiket mindegyik jobban tudja, mint a másik, hogy mit kellene csinálni s mindegyik jó tanácsot ad a másiknak, amit természetesen egyik sem hallgat meg. A kövér háziasszony rekedtté kiabálja magát, a két kövér kisasszony kevés híjja, hogy sirásra nem fakad.

Mind hiába. Már kettőhöz közelgett az óra, az ebéd még sem kész. Az urak nyugtalanokodnak, az a néhány parasztagazda, kiket Medvedy Pali itt marasztalt ebédre, nem tudja már, hogy mit csináljon korgó gyomrával. Medvedy Pali egy darabig csak kínál gatja szilvóriummal, pogácsával, a vendégeit de végre maga is megszokálja a várakozást s kimegy utána tekinteni, hogy mi történik hát?

Az egyik kövér kisasszony már egyszer hátra igazította az óra mutatóját az ebédben, de az a megátalkodott mutató már is megint nagyon közel jár a kettőhöz. A háziasszony mindegyre kétségbeesettebben tekintet ki a konyhába. A bábéli torony építése semmi sem volt ahhoz a zürzavarhoz képest, ami ott uralkodott. A sok segítség mindent elrontott; a leves mér olyan akár a sós tenger, a nyulat kiszáritották, hogy már olyan lett, mint a csizmatalp, azokat az isten adta libákat pedig még most sem tették be sülni.

A háziasszony dühöng, fenyegetőzik, esdekel. Végre valaki megkönyörül a boldogtalan libákon s csakugyan beteszi a lérbe sü-

ni; hanem a kántorné, aki egy szörnyű nagy villogó konyhakéssel föl s alá jár a konyhában s vezényli a szakácsnék hadát, megint kiszedeti.

Előbb az almás lepényt kell berakni.

(Folyt. köv.)

NYILTÉR.

Jóság, ár és súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht szarvas szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyágában és olcsóságában.

A Böszörményi-út és Ferencz József-út sarkán kb. 5200 négyszögöl szőlő megfelelő lakással

bérbe kiadó.

Értekezhetni **dr. keresztosi Kiss József** ügyvédnél Placz-utca 46.

Baromfi vész ellen

a legjobb hatású szer a

Balázs-féle Alatus labdacok.

Kapható 1, 2, 4 koronás dobozokban az egyedüli készítőnél, **Balázs Ödön** utóda

Harsányi Lajos

„Reménységhez” címzett gyógyszer-tárában **Debreczen, Csapó-utca 18. sz.**

„Cerberus”-Porszívó

megkiméli a

szőnyegeket és butorokat,

könnyen kezelhető!

Kézi husvágó gépek, szeszgázfőzők, vasalók, **vakályha** és **tűzhely** raktár

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Placz-u. 23.

Gyümölcs fák

Legjobb ültetési ideje most ősszel van. — Egy évet nyer vele a ki gyümölcsfát ősszel ülteti.

Kiváló szép és erőteljes koronával bíró nemes gyümölcsfákat ajánlok azonnali ültetésre, mint:

Almafák	Ringló zöld
Börtfák	Besztercel szilva
Kajszinbarack	Cs-megye szilvák
Őszi barack	Cseresznyék
Diófák	Meggy
Eperfák	Birsék

Extra minőség válogatott magas dereku fák: 1 drb **1.20 kor.** 25 darab vételnél **1.10 kor.** 50 darab vételnél **1 kor.** darabja. — Diófák erősség szerint. — Második és harmadik minőség 80. illetve 70 fillér.

KONTSEK GÉZA magkereskedése

és kereskedelmi kertészete

Debreczen, Kossuth-u.

Árverési hirdetmény.

Az 1881. évi XIV. tc. XV. §-a értelmében mindazon arany-, ezüst és ruhanemű tárgyak, melyek 1910. június hó 15-ig zálogba tétettek, u. m. aranyeműek 591 számtól 4270 számig, ruhaneműek 12755-től 14345. számig, melyek ha sem kiváltva sem meghosszabbítva nem lesznek, azok **1910. december hó 14-én délután 3 óraker** a zálogintézet helyiségében az iparhatóság közbenjöttével elárvereztetnek.

Kohn Henrik

Központi Zálogintézet, Kossuth utca 15.

„Gyöngyvirág Crème”

AZ AROKREMEK GYÖNGYÖ!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, lehérré és áldó teszi az arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsíroz, míg az éjjelre való zsíroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszer-tárában, **DEBRECZEN.**

Stock-Cognac Medicinal

szavatolt validál borpárlat hivatalosan leporított palackokban

Camis és Stock gőzpároló-telepéből, BARCOLA.

Cognac gőzfőző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Utánzatoktól **óvakodjunk.**

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Ki venne nőül 18 éves árvát 400,000 kor. vagyonnal? Csak komoly szándéku urak, ha vagyontalanok is, kiknél gyors nőülés akadályba nem ütközik, irjanak e címre: **L. Schlesinger, Berlin 18.**

Vidéki gazdálkodó izraelita iparosnak férjhez adná leányát. Tudakozódní Klein-féle intézetbe.

Adás-vétel.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és filanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Ha olcsón akar ruházkodni úgy vásároljon **Schwarz Salamon** cégnél Simonffy-utca 2. Váray mellett. Nagy választék mindenféle ruhákban, karchetekben, kész ruhák, puccyciák, női kabátok, szőrme békében rendkívül olcsó árak. Címre tessék úgy leni.

Őm is érdeklül! Megérkeztek divat-, férfi- és nőifelöltők és télikabátok, legolcsóbban kaphatók heti vagy havi részletfizetésre, Kohn Hermann utóda **Zempliner Arthur**, Hatvan-u. 17. részlet nagyruházában.

Madó gázcsövek, gázlusterék, udvarba való akasztós lámpa, gázmotor. Cím a kiadóba.

Borcsot házilag készült kapható. Cím a kiadóba.

Megvételre keresünk egy jó állapotban levő kézi csomagszállító kocsit. Árajánlatot a kiadóba kérek.

Makulatur papir kapható kiadóhivatalunkban Piacz-u. 49. az emeleten.

Egy egész új varrógép elköltözés miatt olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Az új részletruházban a mai naptól fogva nagyon olcsón beszerezheti minden hitelképes család heti 2 kor. havi 4 kor. részletfizetése mellett ruházati szükségletét, nagy választék női és férfi kabátok, öltönyök, vászon kanavász, szőnyeg függöny paplan, ruhaszövetek. Meghívásra házhöz megyünk rendelést felvenni **Adler és Schwartz Simonffy-utca 5.,** halpiac, Sesztina-ház.

Korcsmai berendezést megvételre keres Sörraktár, Hatvan u. 59.

Egy jókarban levő wartheim szekrény olcsón eladó. Cím a kiadóba.

Lakás.

Kiadó. Egy 25 mtr hosszú, 5 mtr széles, három részre beosztott helyiség, négy lőerős motorral, gázvilágítással felszerelve, különösen ipari célokra alkalmas, azonnal kiadó. Cím a kiadóba.

3 szoba előszobával és minden mellékhelyiséggel azonnal kiadó József kir. herceg-utca 34.

Különbéle.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát **Benyáts Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Burg Ignatz bádogos és szerelő üzletét Vár-utczáról Csapó-utca 47. szám alá helyezte át.

Férfi és női kalapok a legjobb kivitelben javítatnak és tisztítatnak **Békés Lajos** kalapos műhelyében Debreczen, Piacz-u. 46. az udvarban.

A Novotny ezég részére még mindig fel veszi részlet fizetésre **SchVartz** pipás a város-házával szemben megrendeléseket.

Biztos megőltetés. Szoboszlón, B-Ujvárosban. Vámospércsen és Mikepércsen megbízható embereket keresünk. Cím a kiadóban.

Szép csak az lehet, ki **Mauthner** „Lilom krémjót” használja. — Vételnél **Mauthner** névre ügyeljünk. Kapható „Arany-Agyal” gyógyszerár Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-utca sarok.

Gyárakba, nagyobb iparvállalatnak, intézeteknek, testületeknek valódi porosz darabos kőszentet vagon számra olcsón szállítok **Pollák Zsigmond.** Telefon 441.

Halló!

Ermulik a **tyukszem, bőrkeményedés, hátyók,** stb. és amellet a **legotegánabb** formájú cipője lesz, ha azt az **orvosilag is melegen ajánlott**

Radó D.

anatomiai elpő specialitásánál rendel meg **Debrecz n, Szent-Ann -u. 6.**

Korcsák Ferencz urt **szabó ezég** mellett. Több száz dicséző hálaírat.

Szőnyegek, Függönyök, Terítők

Haas Fülöp és Fiai

gyárosoknál

Debreczen, Piacz-u. 59.

1358—1910. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak V. 2305/2—1910. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint **Maluzsinai magyar** képkeret részére debreczeni lakostól 134 kor. 42 fillér tőke, ennek 1910. év május hó 10. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 64 kor. 86 fill. perköltség erejéig 1910. évi augusztus hó 6-án bíróság lefoglalt és 2308 koronára becsült áru cikkek és az üzleti berendezésből álló ingóságok **1910. évi november hó 30-án délután 3 órákor** kezdetét veendő és Debreczen Hatvan-utca 11. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1910. évi november hó 5-én.

Oláh Géza bírói kiküldött.

Szőrme Paletok, Angol bélelt Bundák, Női- és leány felöltők, kalapok, Boák

a mai naptól olcsó árban

RÓZSA

személyes kiszolgálása mellett csak

Kistemplom-bazárban szerezhetők be.

Kérem a ezégemet mással össze nem tévesztetni.

Az építettő és építő közönség figyelmébe.

Tisztelt vevő közönségünk szives pártfogása azon kellemes kötelességet róttá ránk, hogy az igények kielégítésére gyárunk termelői képességét legalább 50%-al emelni vagyunk kénytelenek; amidőn azt hálás szívvel tesszük, b. tudomására hozzuk, hogy nagyobbított üzemünk folytán módunkba lesz az eddigi közkedvelt **hódifarkú cserepelekon**

még egy igen szép és könnyű

Franczlia cserepet

és a legkényesebb igényeknek is megfelelő **Nyerstalmazati téglat** a t. vevőinknek méltányos árakon rendelkezésére bocsájtani.

Tisztelettel

Karczagi Agyagipar.